

แผนยุทธศาสตร์ระยะยาว (พ.ศ. 2553-2567) มหาวิทยาลัยทักษิณ

T

S

U

Thaksin University

สารบัญ

เนื้อหา

หน้า

หลักการและเหตุผลเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย	1
การเปลี่ยนแปลงจากอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์	1
พลวัตระบบธรรมชาติกับความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงในการพัฒนาการศึกษาในอนาคต	3
กระบวนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับโครงสร้างประชากร	5
วิกฤตการจัดการศึกษาของชาติกับทางออกของอุดมศึกษาไทย	7
มหาวิทยาลัยกับบทบาทการลดความขัดแย้งของสังคมพหุวัฒนธรรม	8
วัตถุประสงค์และลักษณะแผน	9
วิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางยุทธศาสตร์	10
วิสัยทัศน์	10
พันธกิจ	10
ทิศทางยุทธศาสตร์	11
ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยทักษิณ	12
ระบบและกลไกของการกำกับแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว.....	21
ภาคผนวก	22
สถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายใน	23
การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis)	39
จุดแข็ง	39
จุดอ่อน	39
โอกาส	40
อุปสรรค	42

แผนยุทธศาสตร์ระยะยาว (พ.ศ.2553-2567) มหาวิทยาลัยทักษิณ

แผนยุทธศาสตร์ระยะยาว (พ.ศ.2553-2567) มหาวิทยาลัยทักษิณ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการมองไปข้างหน้า บนพื้นฐานของปรัชญามหาวิทยาลัย ข้อมูลทั้งในอดีต ปัจจุบันและข้อมูลที่เป็นแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ด้วยความตระหนักว่าแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวเป็นแผนที่รองรับหน้าที่และความรับผิดชอบของประชาคมมหาวิทยาลัยที่ต้องรับรู้ เข้าใจและรู้เท่าทันพลวัตสังคมท้องถิ่น สังคมไทยและสังคมโลก สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างพอเหมาะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับความรู้ที่เกิดจากการบรรจบกันของศาสตร์หลากหลายสาขา หลอมรวมเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต การแก้ปัญหาและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

สาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ชุดนี้ ประกอบด้วยหลักการและเหตุผลเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย กรอบคิดของการจัดทำแผน วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ทิศทางของยุทธศาสตร์ ประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์

หลักการและเหตุผลเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย

ความท้าทายของมหาวิทยาลัยทักษิณ ในอนาคตอีก 15 ปีข้างหน้า คือ การปรับระบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาในลักษณะบูรณาการเชื่อมโยงกับการศึกษาทั้งระบบและ เชื่อมโยงกับระบบอื่น ๆ ของสังคม โดยการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพและแนวโน้ม ภาพรวมของสังคมไทยและสังคมโลก ดังจะได้กล่าวต่อไปนี้

การเปลี่ยนแปลงจากอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์

ในช่วงทศวรรษ 2540 เป็นต้นมา ประเทศไทยเริ่มเข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์ โดยประเทศไทยเห็นแต่โอกาส แต่ขาดการพิจารณาภัยคุกคามของโลกาภิวัตน์ การเปิดประเทศของไทยทำให้ประเทศไทยผูกติดกับโลกภายนอก ทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง และข้อมูลข่าวสาร ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ จนกระทั่งประเทศไทยประสบกับวิกฤติเศรษฐกิจปี 2540 มีผลทำให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันความสามารถเชิงเปรียบเทียบลดลง ประเทศมีการปรับตัวซ้ำ เหตุผลหลักสำคัญ คือ คุณภาพของคนต่ำ สืบเนื่องมาจากคุณภาพการศึกษาทุกระดับตกต่ำลง ประเทศไทยซึ่งอยู่ในสภาวะถูกบีบจากด้านบนและ

ด้านล่าง (nut cracker effect) ด้านบนเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ในเอเชียตะวันออกที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ด้านล่างเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่กำลังพัฒนา ซึ่งมีค่าแรงงานถูกกว่าประเทศไทย อุดมศึกษาไทยถูกชักจูงเข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์จากมิติเศรษฐกิจและมิติการใช้ประโยชน์จะพบว่า กระบวนการโลกาภิวัตน์ ให้ทั้งโอกาสและภัยคุกคามแก่อุดมศึกษาไทย สถาบันอุดมศึกษาส่วนหนึ่งพยายามปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง แต่สถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากยังนิ่งเฉยกับ ภัยคุกคามที่เข้ามามีผลกระทบมากขึ้น จากมิติจิตวิญญาณฐานสังคมใน สามทศวรรษ ตั้งแต่ปี 2530-2550 การเปิดของสังคมและเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การรับรู้ข้อมูลและข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและเข้าถึง ได้อย่างกว้างขวาง จึงทำให้สำนึกทางสังคมและการเมืองไม่ถูกผูกขาดด้วยสถาบันอุดมศึกษาต่อไป ฐานสำนึกจิตวิญญาณฐานสังคมเป็นสาธารณะมากขึ้น จะเห็นได้จากการต่อสู้ของตัวแทนฐานสาธารณะที่มีความ คิดเห็นแตกต่างกัน

สภาพการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและแนวโน้มการพัฒนาภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประชากร สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการศึกษาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้อง กับบริบทที่เปลี่ยนแปลง โดยสรุปกว้างๆได้ว่าลักษณะของเศรษฐกิจในอนาคตจะมีลักษณะเป็นเศรษฐกิจ ฐานความรู้ที่ดำเนินไปในกระแสของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะทำให้รูปแบบของระบบการค้าโลก เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งรูปแบบของระบบการศึกษาทำให้ไทยต้องเร่งสร้างคุณภาพในการจัดการศึกษา รวมทั้งการรู้จักอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการแข่งขันที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ด้านสังคมจะเป็น สังคมภูมิปัญญามากขึ้นในลักษณะสังคมฐานความรู้ และการเคลื่อนย้ายถิ่นแบบไร้พรมแดนจะทำให้เกิด ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งจะทำให้ปัญหาสังคมมีความซับซ้อนมากขึ้น ด้านการเมืองการ ปกครอง ประชาชนจะตื่นตัวในการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ และให้ความสำคัญในด้านสิทธิมนุษยชนมากขึ้น ภายใต้กระแสการปกครองระบอบประชาธิปไตย จะต้องสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล ให้เกิดขึ้นในสังคมไทยในทุกระดับ โดยยึดหลักคุณธรรมนำความรู้ ส่งเสริมให้เกิดความรักสามัคคี ประองดอง และเน้นการแก้ปัญหาด้วยวิธีสมานฉันท์ การเปลี่ยนแปลงบริบทต่างๆ ของโลกในกระแส โลกาภิวัตน์ จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนในประเทศเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงต้องเตรียมการ

รองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยการวางรากฐานการศึกษาเพื่อการพัฒนาให้คนมีความรอบรู้ เข้าใจ และเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่างๆอย่างครบถ้วน

พลวัตระบบธรรมชาติกับความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงในการพัฒนาการศึกษาใน

อนาคต

สภาพการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และแนวโน้มการพัฒนากายได้ กระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประชากร การสาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการศึกษา ที่จำเป็นต้องปรับปรุง และพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ : การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจโลก จะมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจโลกจะเคลื่อนสู่เอเชีย โดยมีศูนย์กลางเศรษฐกิจใหม่อยู่ที่จีนและอินเดีย การจัดการศึกษาของไทย ในอนาคตจึงต้องมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจฐานความรู้

สร้างคนให้มีความรอบรู้ คิดและวิเคราะห์เป็น ส่งเสริมความสามารถในด้านภาษาสากลและเทคโนโลยี และในขณะเดียวกันต้องส่งเสริมการปฏิบัติตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความสมดุลของการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจและการพึ่งพาตนเองอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน¹ต่อไป

ด้านสังคมและวัฒนธรรม : การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมเมืองและสังคมชนบท ภาวะความเป็นเมืองที่มากขึ้น ส่งผลต่อสัมพันธภาพภายในครอบครัว โครงสร้างครอบครัวเกิดการ

เปลี่ยนแปลงกลายเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการอพยพย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองใหญ่ เกิด ปัญหาสังคมและอาชญากรรม การย้ายถิ่นแบบไร้พรมแดนจะมีผลต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ปัญหาทางสังคมจะมีความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น จนอาจเกิดช่องว่างทางความรู้ จากการเข้าถึงเทคโนโลยี ดังนั้น การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา จะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีที่จะลดปัญหาทางสังคมต่างๆ การจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมการพัฒนาคนให้มี

¹ ยังฮัน หมายถึง การมีระบบและโครงสร้างที่มีหลักประกันสิทธิเท่าเทียมกันของผู้คน เท่าเทียมกันทางกฎหมาย เท่าเทียมกันทางโอกาส การเข้าถึงทรัพยากร การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารความรู้ การเข้าถึงการศึกษา การพัฒนาตนเอง

คุณธรรม นำความรู้ พัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต ทั้งในระบบและนอกระบบอย่างต่อเนื่อง

ด้านประชากร : โครงสร้างอายุประชากรโลกกำลังอยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป จะมีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยจะเพิ่มเป็นร้อยละ 41.5 ในปี พ.ศ. 2593 สำหรับประเทศไทยจะเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุภายในประมาณ 15-20 ปี การเปลี่ยนแปลงนี้จะมีอิทธิพลต่อรูปแบบการพัฒนาการศึกษาของประเทศ การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความรู้ให้กับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ

ด้านสาธารณสุข : การขาดแคลนบุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข ยังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศ โดยปัจจุบันมีบุคลากรทางการแพทย์ 30 คน ต่อประชากร 100,000 คน ซึ่งยังไม่เพียงพอ นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องส่งเสริมการวิจัย เพื่อแก้ปัญหาการเจ็บป่วยที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่และโรคระบาดซ้ำ ที่เป็นผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ การพัฒนาด้านสาธารณสุขเพื่อดูแลสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุให้แข็งแรงและสามารถช่วยพัฒนาประเทศได้ยาวนานขึ้น

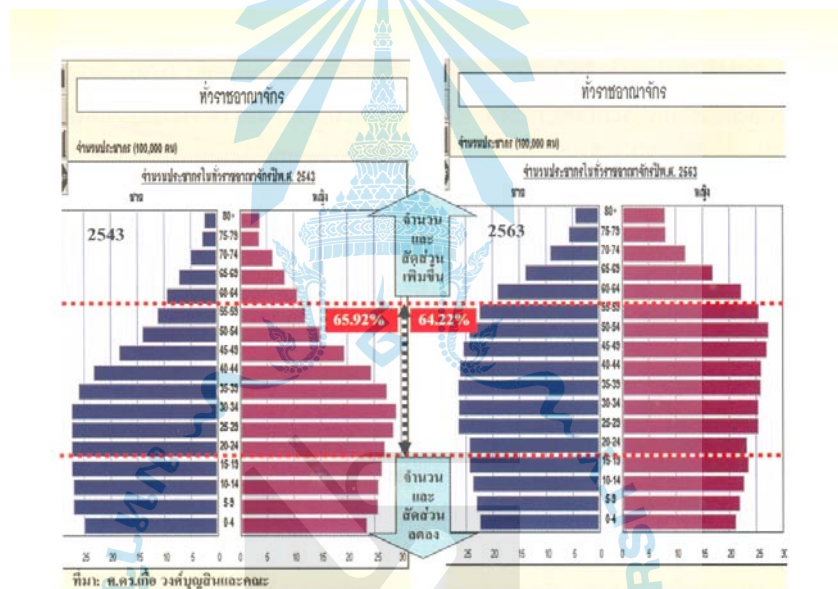
ด้านสิ่งแวดล้อม : ปัจจุบันโลกกำลังประสบปัญหาภาวะโลกร้อนจากปรากฏการณ์เรือนกระจก และเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญา ซึ่งส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก ที่นำไปสู่การเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ ที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมอย่างรุนแรง การจัดการศึกษาจึงต้องพัฒนาคนให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกระดับการศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ การพัฒนาพลังงานทดแทนและเทคโนโลยีที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทยยังอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากขาดแคลนทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของไทยยังมีน้อยอยู่มาก ขาดการวิจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการลดต้นทุนการผลิต ปัจจุบันโลก ได้ก้าวเข้าสู่ยุควิทยาศาสตร์ใหม่บนฐานชีวภาพ (Molecular biology) ซึ่งขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีหลัก ได้แก่ เทคโนโลยีชีวภาพ นานาเทคโนโลยี และเทคโนโลยีวัสดุ ก่อให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงควรส่งเสริมให้เกิดความตื่นตัวทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และส่งเสริม

การนำผลวิจัยมาประยุกต์ใช้ให้สามารถเกิดความเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีที่ลดการพึ่งพาเทคโนโลยีต่างชาติ

กระบวนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับโครงสร้างประชากร

สังคมไทยกำลังก้าวสู่การเป็นสังคมสูงอายุ (Aging society) เด็กเกิดน้อยลงแต่คนสูงอายุเพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงประชากรของไทยในช่วงระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2543-2563) แสดงให้เห็นว่าจำนวนคนวัยทำงาน (อายุ 20-60 ปี) ภายในระยะ 20 ปี มีสัดส่วนค่อนข้างคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง แต่คนสูงอายุภายใน 20 ปีข้างหน้าจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นประมาณ 10%

ดังนั้น การจัดการศึกษาจะต้องพัฒนาคน ให้คนทำงานสามารถเลี้ยงคนไม่ทำงานได้เพิ่มขึ้น อีกนัยหนึ่งคือ คนทำงานต้องมีผลิตภาพเพิ่มขึ้น และพัฒนาผู้สูงอายุให้มีสุขภาพดี สามารถเป็นหลักทางสังคมได้ต่อไป

ดังนั้น อุดมศึกษาในอนาคตจะต้องเพิ่มผลผลิตของประเทศด้วยการให้การศึกษากับคนวัยทำงาน มหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนแปลงไปสู่มิติการใช้ประโยชน์ทางปัญญา ผู้เรียนจะมีวุฒิภาวะสูงขึ้น มีการเชื่อมโยงการศึกษากับอาชีพ การจัดการศึกษาของอุดมศึกษาจึงต้องปรับกระบวนการทัศน์ ให้สอดคล้องกับโครงสร้างประชากรที่มีการเปลี่ยนแปลงและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วิกฤตการจัดการศึกษาของชาติกับทางออกของอุดมศึกษาไทย

บัณฑิตในอนาคตมีความแตกต่างจากปัจจุบัน นอกจากจะมีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาแล้ว ยังจำเป็นต้องมีทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การออกแบบและสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมถึงจริยธรรม อุดมศึกษาจึงควรเพิ่มการเรียนรู้ของผู้เรียนในแบบของทักษะชีวิต ทักษะสังคม และสมรรถนะพื้นฐานที่ข้ามพ้นความรู้ทางวิชาการที่เป็นแท่ง เน้นความรู้เชิงบูรณาการที่ฝังตัว ซึ่งหาไม่ได้จากในห้องเรียนที่ขาดปฏิสัมพันธ์ สร้างความพร้อมเพื่อเปิดโลกทัศน์ในภาวะโลกาภิวัตน์ เห็นคุณค่าพหุลักษณะพหุวัฒนธรรม² เพิ่มความหลากหลายของนักศึกษาต่างวัย ต่างภูมิหลัง ต่างเชื้อชาติ

แนวโน้มที่น่าเป็นห่วงในการจัดการศึกษา คือ นักเรียนมัธยมที่เป็นตัวป้อนให้แก่ อุดมศึกษามีคุณภาพโดยรวมต่ำลง โดยพิจารณาจากสัมฤทธิ์ผลการศึกษา ความสามารถพื้นฐานการอ่าน ภาษาไทยซึ่งเป็นฐานของการเรียนรู้ทางวิชาการ สาเหตุสำคัญที่คุณภาพของนักเรียนตกต่ำเป็นผลจากคุณภาพของครู เชื่อมโยงไปถึงสถานภาพที่ต่ำของครูทำให้ไม่มีนักเรียนเก่งเป็นครู หมุนเวียนเป็นวัฏจักรที่ต้องแก้ไข ดังนั้น การจัดการศึกษาของอุดมศึกษา จึงควรส่งเสริมการพัฒนาและสร้างครูคุณภาพสูง สร้างกลไกที่จะดึงคนเก่งมาเป็นครู โดยมีการทบทวนการผลิตทั้งระบบ เน้นพื้นฐานทางวิชาการที่เข้มแข็ง มีการฝึกสอนและฝึกทักษะจริงในสถานประกอบการหรือโรงเรียน นอกจากนี้ อุดมศึกษาควรพิจารณาการพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งเป็นเสมือนหัวรถจักรในการขับเคลื่อนของประเทศในอนาคต และต้องเปิดโอกาสให้ผู้จบอาชีวศึกษาและกำลังทำงานสามารถเข้าศึกษาต่อในอุดมศึกษาได้ด้วย ความยืดหยุ่น ไม่ต้องทิ้งงานทั้งอาชีพ สามารถศึกษาในเงื่อนไขเวลาที่ไม่จำกัด การปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ในการ

² พหุลักษณะพหุวัฒนธรรม หมายถึง การมีความหลากหลายทั้งลักษณะทั่วไปและวัฒนธรรม ได้แก่ เผ่าพันธุ์ ภาษา ศาสนา รวมถึงวัฒนธรรมและความเชื่อ

จัดการศึกษาของอุดมศึกษาในลักษณะดังกล่าว จะทำให้อุดมศึกษาสามารถสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคม
ความรู้และสังคมที่อุดมปัญญา

มหาวิทยาลัยกับบทบาทการลดความขัดแย้งของสังคมพหุวัฒนธรรม

ความขัดแย้งในโลกปัจจุบันสามารถถูกลดและเชื่อมโยงถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ด้วยกลไก
ของโลกาภิวัตน์ ปัญหาความรุนแรง ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เกิดจากปัจจัยสะสมหลายร้อยปี
ความซับซ้อนของประวัติศาสตร์ในพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงกับความขัดแย้งทางศาสนาและการเมืองมาเป็น
ระยะเวลาอันยาวนาน คนไทยจะต้องตระหนักว่าประเทศไทยประกอบด้วยชนหลากหลายพันธุ์ หลากภาษา
ท้องถิ่น หลากศาสนา หลากวัฒนธรรมและหลากหลายความเชื่อ การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
พหุวัฒนธรรม คนในประเทศต้องมีความเข้าใจความแตกต่าง ยอมรับความแตกต่าง โดยไม่แตกแยก
จัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ดังนั้น อุดมศึกษาจึงต้องมีบทบาทในการสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจ
สำหรับสังคมไทยโดยรวมและใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งเสริมการสร้างประสบการณ์ การจัดการ
ความขัดแย้งโดยสันติวิธี ส่งเสริมสันติศึกษาในสถานศึกษาทุกระดับด้วยการถอดบทเรียนจากต้นแบบ
ชุมชนในประเทศและเรียนรู้จากประเทศที่มีประสบการณ์

การขาดโอกาสทางการศึกษาของเยาวชน ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบกับ
ครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอ่อนแอทางวิชาการ อุดมศึกษาจึงต้องมีแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนา
อุดมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นแผนอุดมศึกษาระยะยาวที่มุ่งเน้น
การพัฒนาเยาวชนและนักศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ การสร้างความ
เข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษาและการพัฒนาการศึกษาสู่อาเซียน แนวทางหลักเป็นการใช้ปัญญา ให้
เข้าใจ เข้าถึง ยอมรับและเห็นคุณค่าของสังคมพหุวัฒนธรรม การสร้างโอกาส ในการได้รับ
การศึกษาที่มีคุณภาพ การสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพที่กว้างขวาง ส่งเสริมการมีโลกทัศน์ที่
หลากหลาย ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งและ
ความรุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งจะนำไปสู่สันติสุขในพื้นที่ต่อไปในระยะยาว

วัตถุประสงค์และลักษณะของแผน

การจัดทำกรอบแผน 15 ปีของมหาวิทยาลัยทักษิณฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ได้แนวทางยุทธศาสตร์ระยะยาวที่สอดคล้องกับนโยบายของสภามหาวิทยาลัย และกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทย แผนพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ.2552-2555) แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)
 2. เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการกำหนดทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยทักษิณระยะยาว สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงภายในประเทศและสังคมโลก
 3. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารมหาวิทยาลัยทักษิณ พ.ศ.2553 - 2557 สำหรับใช้เป็นกรอบในการทำแผนกลยุทธ์ของทั้งส่วนงานวิชาการและส่วนงานอื่นๆ
 4. เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยทักษิณ ได้ใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตามการบริหารงานของคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยทักษิณให้เป็นไปตามนโยบายที่สภามหาวิทยาลัยทักษิณกำหนด
 5. เพื่อให้คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยทักษิณใช้ประโยชน์สำหรับการกำหนดนโยบายและแผนงานของส่วนงานให้เกิดความสัมพันธ์และเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ
- แผนยุทธศาสตร์ (พ.ศ.2553-2567) มหาวิทยาลัยทักษิณ มีลักษณะเป็นแผนการพัฒนามหาวิทยาลัยเชิงยุทธศาสตร์ระยะยาว ที่มีมุมมองรอบด้าน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งภายในประเทศและสังคมโลก

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางการยุทธศาสตร์

กรอบคิดสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ อาศัยรากฐานแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง ปรัชญามหาวิทยาลัย ทุณเดิมที่สั่งสม และผลการวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญภายในสังคมมหาวิทยาลัย แผนพัฒนาจังหวัด รวมถึงพลวัตของสังคมระดับประเทศและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในอนาคต ทั้งนี้เพื่อให้กรอบแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวของมหาวิทยาลัย สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดระยะเวลาของการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศ ที่มีความเป็นเลิศในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม ที่มีองค์รวมแห่งความรู้ ปัญญาและจริยธรรม สามารถบูรณาการและต่อยอดภูมิปัญญา เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตและสังคมที่ดี

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาที่มุ่งสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยด้วยการเน้นคุณภาพบัณฑิตที่รับผิดชอบ รอบรู้ สู้งาน มีประสบการณ์เชิงทักษะ เทิดค่าศิลปะและวัฒนธรรม ด้วยปัญญาและจริยธรรม ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการจากองค์ความรู้เดิมและสภาพจริงของชุมชน และคำนึงถึงหลักการกระจายโอกาสทุกภาคส่วน
2. ดำเนินงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม เน้นการต่อยอดภูมิปัญญา ที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน สังคม และประเทศชาติ รวมทั้งรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในอนาคต
3. ถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรม บนพื้นฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสู่ความยั่งยืน ผ่านระบบและกลไกการบริการวิชาการ
4. ส่งเสริมและสนับสนุน ศิลปะ วัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชนภาคใต้โดยเน้นคุณค่าความเป็นมนุษย์ เพื่อการอนุรักษ์ สืบสาน ทำนุบำรุงรักษา รวมทั้งการเพิ่มคุณค่าด้วยการพัฒนา
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ยืดหยุ่นและยืดหยุ่น และมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ โดยคำนึงถึงความสุขและคุณภาพชีวิตของบุคลากร

ทิศทางยุทธศาสตร์

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ จึงกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย ในระยะ 15 ปี ดังนี้

1. ผลิติด้านทิศทางการศึกษา เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งด้านการศึกษาของชาติ โดยเน้นพื้นที่ภาคใต้ และพัฒนาไปสู่การแก้ปัญหาในระดับประเทศและระดับสากล ด้วยกรอบคิดที่จะสร้างครูที่เก่งและดี

2. บ่มเพาะและส่งเสริมความพร้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาศาสตร์ในด้านสร้างเสริมสุขภาวะ³ในชุมชน

3. พัฒนาความเป็นเลิศในการผลิตบัณฑิตทั้งด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ที่มุ่งเน้นความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และเป็นผู้นำของชุมชนและองค์กร

4. ส่งเสริมให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยมีบทบาทเป็นผู้นำในทางวิชาการและการวิจัย เชิงนวัตกรรม สร้างความร่วมมือกับสถาบันและองค์กรต่าง ๆ ทั้งระดับชาติและนานาชาติ เชื่อมโยงเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งด้านวิชาการและการวิจัย เพื่อให้สามารถก้าวข้ามการเป็นมหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในอนาคต

³ สุขภาวะ หมายถึง สุขภาพของสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อตัวเราทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม ระบบเศรษฐกิจ ทุกสิ่งที่สามารถกระทบเราแล้วทำให้เรามีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไม่เป็นสุขทั้งทางกายและทางใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยทักษิณ

ความเสี่ยงของเศรษฐกิจไทยที่พึ่งพาปัจจัยภายนอก ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการค้าเสรี ที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและแข่งขันสูง ประเทศไทยต้องเผชิญกับวิกฤตเศรษฐกิจและส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและสังคมในวงกว้าง ทำให้ต้องหันกลับมาเร่งแก้ไขฟื้นฟูเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพและลดผลกระทบจากปัญหาการว่างงานและความยากจนที่เพิ่มขึ้นอย่างรุนแรง การปรับแนวคิดการพัฒนาประเทศใหม่ โดยเปลี่ยนจากเดิมที่ให้ความสำคัญกับการเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก มาให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ทั้งในฐานะผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาและผู้ที่ได้รับประโยชน์หรือผลกระทบโดยตรงจากการพัฒนา เป็นการพัฒนาที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาให้คนมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาแบบแยกส่วนมาเป็นบูรณาการแบบองค์รวม มีกระบวนการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันทุกมิติ และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายในสังคมมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการพัฒนา

ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและแสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทันโลกาภิวัตน์และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาคนระดับกลางและมีแนวโน้มการพัฒนาคนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับการพัฒนาคุณภาพคนด้านการศึกษาขยายตัวเชิงปริมาณอย่างรวดเร็ว การขยายโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีมากขึ้น แต่ความสามารถในการเรียนรู้ โดยการเชื่อมโยงความรู้และการนำไปปรับใช้ของคนไทยยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพการศึกษายังไม่เพียงพอในการปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ จึงเป็นประเด็นที่ต้องเร่งให้ความสำคัญระยะต่อไป

ขณะเดียวกันคนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยมที่เป็นผลกระทบจากการเลือนไหลทางวัฒนธรรมต่างชาติเข้าสู่ประเทศทั้งทางสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยขาดการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีงาม ทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนเนื่องจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป ทำให้สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและสถาบันศาสนามีบทบาท

ในการอบรมเลี้ยงดู ให้ความรู้ ปลูกฝังศีลธรรมให้มีคุณภาพและจริยธรรมลดน้อยลง นำไปสู่ค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเพิ่มมากขึ้น

ในด้านสุขภาพคนไทยได้รับหลักประกันสุขภาพอย่างทั่วถึง การเจ็บป่วยโดยรวมลดลง อย่างไรก็ตาม คนไทยยังเผชิญกับการเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง รวมทั้งโรคอุบัติใหม่หรือโรคระบาดซ้ำที่เป็นผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ส่วนหลักประกันทางสังคมยังไม่ครอบคลุมแรงงานนอกระบบและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง และคนไทยต้องเผชิญกับความเสี่ยงในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสูงขึ้น

สำหรับสถานะด้านชุมชน พบว่าสังคมไทยได้ปรับตัวเข้าสู่ยุคของการเปลี่ยนแปลงจากชนบทสู่เมืองอย่างต่อเนื่อง ขณะที่การพัฒนาชนบทกับเมืองมีลักษณะแยกส่วนส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลของการพัฒนาของชุมชนชนบท อย่างไรก็ตาม กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาและการจัดการความรู้มีมากขึ้น ส่งผลให้ชุมชนมีการรวมตัว รวมกลุ่มและมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้สามารถจัดการกับปัญหาที่มากกระทบกับชุมชนได้ในระดับหนึ่ง

ในด้านวัฒนธรรม ค่านิยมที่ดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่นยังถูกละเลยและมีการถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่ลดลง ทั้งระบบคุณค่าของสังคมไทยในเรื่องจิตสาธารณะ ความเอื้ออาทร และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเริ่มเสื่อมถอย อย่างไรก็ตาม สังคมไทยยังมีผู้นำการพัฒนาโดยเฉพาะผู้นำชุมชนและปราชญ์กระจายอยู่ทุกพื้นที่ประมาณ 1.7 ล้านคน และมีบทบาทสำคัญเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน ทำให้มีชุมชนต้นแบบที่มีความเข้มแข็งสามารถเป็นแบบอย่างเพื่อเรียนรู้และประยุกต์ใช้อยู่ทั่วทุกภูมิภาค ในขณะที่พฤติกรรมกรรมการดำรงชีวิตและการปฏิสัมพันธ์ของคนในชุมชนปรับเปลี่ยนไปจากอดีต โดยกระแสวัตถุนิยมที่เข้าสู่ชุมชนได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน ทำให้มีความสะดวกมากขึ้น แต่มีความสุขลดลง มีรายได้ไม่พอรายจ่าย มีหนี้สินเพิ่มขึ้น และความสัมพันธ์ของคนในชุมชนลดน้อยลงในลักษณะต่างคนต่างอยู่มากขึ้น

จากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาของมหาวิทยาลัย ตลอดจนการทบทวนผลการประเมินการปฏิบัติงานและสถานะของมหาวิทยาลัย ได้สะท้อนถึงปัญหาเชิงโครงสร้างการพัฒนาของมหาวิทยาลัยที่ไม่สมดุล ไม่ยั่งยืน และอ่อนไหวต่อผลกระทบจากความผันผวนของปัจจัยภายนอก

ที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องปรับตัวหันมาทบทวนกระบวนการพัฒนาในทิศทางที่พึ่งตนเองและมีภูมิคุ้มกันมากขึ้น โดยยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นแนวทางปฏิบัติควบคู่ไปกับการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” เพื่อให้การพัฒนาและบริหารมหาวิทยาลัยเป็นไปในทางสายกลาง บนพื้นฐานดุลยภาพเชิงพลวัตของการพัฒนาที่เชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการ ทั้งมิติตัวคน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและการเมือง โดยมีการวิเคราะห์อย่าง “มีเหตุผล” และใช้หลัก “ความพอประมาณ” ให้เกิดความสมดุลระหว่างมิติทางวัตถุกับจิตใจของบุคลากร ความสมดุลระหว่างความสามารถในการพึ่งตนเองกับความสามารถในการแข่งขัน ความสมดุลระหว่างสังคมชนบทกับสังคมเมือง โดยมีการเตรียม “ระบบภูมิคุ้มกัน” ด้วยการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เพียงพอพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในประเทศ ทั้งนี้ การขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทุกขั้นตอนต้องใช้ “ความรอบรู้” ด้านต่างๆ ในการพัฒนาด้วยความรอบคอบ เป็นไปตามลำดับขั้นตอน และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทย รวมทั้งการเสริมสร้างศีลธรรมและสำนึกใน “คุณธรรม” จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตด้วยความเพียร อันจะเป็นภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

การพัฒนามหาวิทยาลัยให้สามารถดำรงอยู่อย่างมั่นคงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว และมีแนวโน้มทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จำเป็นต้องสร้างความแข็งแกร่งของระบบและโครงสร้างต่างๆ ภายใน ให้สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น และสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ความสำคัญต่อการนำทุนของมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพและความได้เปรียบด้านอัตลักษณ์และคุณค่า จากการเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งเป็นที่ยอมรับทางด้านการศึกษา เป็นต้นแบบในการผลิตครู มีบุคลากรที่เชี่ยวชาญในการพัฒนาการจัดการศึกษา มีความรู้หลากหลาย พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีเครือข่ายศิษย์เก่าทั้งในระดับผู้บริหารและระดับปฏิบัติการ ที่โดดเด่นในการนำวิชาการที่เป็นเลิศ ไปใช้ ในการบริหารจัดการ และประสานการทำงานร่วมกับชุมชน กระจายอยู่ทั่วประเทศ มีสถาบันวิจัยและพัฒนา สถาบันปฏิบัติการชุมชนเพื่อการศึกษาแบบบูรณาการ และวิทยาลัยภูมิปัญญาชุมชน ที่สามารถนำองค์ความรู้มาบูรณาการร่วมกับส่วนงานวิชาการของมหาวิทยาลัย ในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงอย่างมีคุณภาพ จนได้รับการยอมรับจากสังคม รวมทั้งทุนเศรษฐกิจและทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาใช้ประโยชน์ อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งเสริมสร้างให้แข็งแกร่งเป็นเสมือนเสาเข็มหลักในการพัฒนา โดยการเสริมสร้างทุนสังคม ที่มุ่งพัฒนา

ศักยภาพคนในทุกมิติทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา มีความอบอุ่น มั่นคง ตลอดจนทำให้ชุมชน มีความเข้มแข็ง และรวมพลังเป็นเครือข่ายในการพัฒนา ขณะเดียวกันจำเป็นต้องเสริมสร้างระบบ โครงสร้าง กลไก และกระบวนการบริหารพัฒนามหาวิทยาลัยให้อยู่บนหลัก ธรรมาภิบาลและประชาธิปไตย โดยบูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและทุกระดับในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้เกิดความสมดุล เป็นธรรมและยั่งยืน พร้อมทั้งปรับระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เพิ่มบทบาท มอบอำนาจ และกระจายอำนาจการตัดสินใจ การดำเนินการ และกระจายการจัดสรรทรัพยากร ให้เข้มแข็ง สุจริต โปร่งใส และเร่งปฏิรูปหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อสร้างสมดุล ในการจัดสรรและกระจาย ผลประโยชน์จากการพัฒนาให้ทั่วถึงเป็นธรรม โดยต้องดำเนินการรักษาและเสริมสร้างความมั่นคงควบคู่ กันไปด้วย อันจะสนับสนุนให้การบริหารจัดการสู่ดุลยภาพ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคมทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง นำไปสู่ความยั่งยืน

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนเร็วและสลับซับซ้อนดังกล่าว มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยที่เหมาะสม โดยใช้จุดแข็งพื้นฐาน ดั้งเดิม รวมทั้งเสริมสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างของระบบต่างๆ ให้มีศักยภาพ แข่งขันได้ในกระแส โลกาภิวัตน์ และสร้างฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน ควบคู่ไปกับการกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรม และเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนในสังคม และความ เข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คง ความสมบูรณ์เป็นรากฐานการพัฒนาที่มั่นคง และเป็นฐานการดำรงวิถีชีวิตของชุมชนและสังคมไทย ตลอดจนการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน สามารถดำรงได้อย่างมีเกียรติภูมิและมีศักดิ์ศรี

จากการพิจารณาพันธกิจของมหาวิทยาลัย ประกอบกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อม ทั้งภายใน และภายนอกแล้วนั้น สามารถสรุปประเด็นหลักที่ต้องคำนึงถึง ต้องพัฒนา ต้องมุ่งเน้น ต้องดำเนินการ เป็นพิเศษ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาคือสำคัญในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะ ยาว พ.ศ.2553-2567 ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : สร้างอัตลักษณ์การบ่มเพาะบัณฑิตผ่านการเรียนรู้แบบบูรณาการ ที่มีบริบทและภูมิสังคม⁴ประกอบ นำไปสู่ความรู้ที่ใช้ประโยชน์ได้จริง

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. มีการสร้างระบบและกลไก การบ่มเพาะปัญญาและกิจกรรมเชิงบูรณาการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม ที่สอดคล้องกับภูมิสังคมของแต่ละชุมชน
2. สร้างระบบคิด ทักษะในการปฏิบัติงานและการแก้ปัญหา โดยมุ่งเน้นกระบวนการ เรียนรู้เชิงบูรณาการในสภาพจริงของแต่ละภูมิสังคม ผ่านรายวิชาศึกษาทั่วไปและกิจกรรม พัฒนานิสิต
3. ศิษย์เก่ามีภาวะผู้นำในองค์กรเกี่ยวกับการสร้างกรอบคิดในการทำงาน มีทักษะในการ ปฏิบัติและการแก้ปัญหา รวมทั้งเชี่ยวชาญการถ่ายทอดความรู้เชิงบูรณาการที่ใช้ประโยชน์ ได้จริงสู่เพื่อนร่วมงาน

เนื่องจากมหาวิทยาลัยทักษิณอยู่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิต ซึ่งมีนโยบายที่มุ่งสร้าง ความ เป็นเลิศในการผลิตบัณฑิต แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและ ภายนอกแล้ว มหาวิทยาลัยไม่สามารถสร้างความเป็นเลิศในทุกสาขาวิชาพร้อมกันได้ ดังนั้น ในระยะ เริ่มต้นของแผนจึงเน้นการพัฒนาทางด้านศึกษาศาสตร์ ในขณะที่เดียวกันก็เตรียมความพร้อมที่จะสร้าง ความเป็นเลิศของสาขาอื่น ๆ โดยการสนับสนุนให้มีการบ่มเพาะ สังคม เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้พร้อมที่ จะพัฒนาสู่ความเป็นเลิศต่อไปในอนาคต

⁴ ภูมิสังคม หมายถึง การคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ เพราะแต่ละพื้นที่จะมีความแตกต่างกัน ทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ชีวภาพ วิถีชีวิต ประเพณี ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม ทำให้หลักการพัฒนาต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับ “ภูมิสังคม” จึงจะ ก่อให้เกิดผลตามเจตนารมณ์ของการพัฒนาได้อย่างแท้จริง และยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : เป็นสถาบันอุดมศึกษากลุ่มผลิตบัณฑิต ที่มีมาตรฐานชั้นนำในระดับประเทศ มุ่งสร้างความเป็นเลิศในการผลิตบัณฑิต

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. ผลิตบัณฑิตสอดคล้องกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์อย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งตอบสนองทั้งผู้เรียนในวัยเรียน วัยทำงานและวัยสูงอายุในศาสตร์ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ
2. มุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในภาคใต้และรุกขยายตัวสู่ระดับประเทศ ในโอกาสเหมาะสม
3. บัณฑิตแต่ละสาขาวิชาสามารถพัฒนาตนเองสู่การมีบทบาทนำ ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ร่วมงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมทั้งมีชื่อเสียงเชิงวิชาการและการวิจัย
4. บัณฑิตระดับปริญญาตรี มีงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระได้ภายในเวลา 1 ปี และวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา สามารถตีพิมพ์ หรือเผยแพร่ รวมทั้งมีการนำไปอ้างอิง หรือประยุกต์ใช้ประโยชน์แพร่หลายมากขึ้น
5. ให้โอกาสทางการศึกษาเชิงคุณภาพในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างความเข้าใจและยอมรับคุณค่าของพหุลักษณะพหุวัฒนธรรมทางสังคม และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : สร้างความเข้มแข็งในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. ส่งเสริมการบ่มเพาะความเข้มแข็งของวิทยาศาสตร์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ชีวภาพ วิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์เกษตร และศาสตร์ทางด้านสังคมและมนุษย์ เพื่อการบรรจบและหลอมรวมพัฒนาสู่ศาสตร์ใหม่ ให้สอดคล้องกับสังคมโลกอนาคต
2. ส่งเสริมความพร้อมผ่านการพัฒนาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง หรือศาสตร์ใหม่ๆที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์ เพื่อรองรับการมีบทบาทนำในการสร้างระบบสุขภาวะในชุมชน

3. สร้างความสัมพันธ์และเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายศิษย์เก่า และคณาจารย์ในการแสดงบทบาทนำทั้งเชิงวิชาการและการวิจัยด้านการสร้างเสริมสุขภาพและสุขภาวะในชุมชน อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : เสริมสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการวิจัย เพื่อรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ในรูปแบบความร่วมมือทางวิชาการ (Academic Clusters) ข้ามศาสตร์ สนองตอบความต้องการของชุมชน สังคม และประเทศชาติ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. มีการดำเนินงานการวิจัยในลักษณะความร่วมมือทางวิชาการ(Academic Clusters) ข้ามศาสตร์ ชุมชนและสังคมได้รับองค์ความรู้ที่มีคุณภาพจากการ สำหรับการประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาทั้งในระดับท้องถิ่นและประเทศชาติ
2. งานวิจัย งานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรมที่อยู่บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถตีพิมพ์หรือเผยแพร่ ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ นักวิจัยของมหาวิทยาลัย ศิษย์เก่า มีบทบาทนำ การวิจัยในสังคมวิชาการเพิ่มขึ้นเป็นลำดับในแต่ละปี
3. บทความวิจัย หรือบทความวิชาการอื่น ๆ ได้รับการอ้างอิงในวารสารระดับชาติ หรือนานาชาติ หรือสามารถจดสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : ส่งเสริมการบริการวิชาการเชิงบูรณาการ โดยเน้นกลไกการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชนสู่ความยั่งยืน⁵

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. มีการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีในลักษณะความร่วมมือทางวิชาการ(Academic Clusters) เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชน ผ่านโครงการบริการวิชาการ ที่มีแหล่งเงินสนับสนุนทั้งจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
2. การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริ

⁵ ยั่งยืน หมายถึง การทำให้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่รอบๆ ตัวเรานั้น มีใช้อย่างไม่รู้จักหมด มีการทดแทนกันอย่างสมดุลระหว่างสิ่งของกับตัวคน

3. การนำความรู้และประสบการณ์ของการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

4. มีการหลอมรวมความรู้จากชุมชนและความรู้ทางวิชาการ ที่นำไปสู่การพัฒนาและต่อยอดให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ เพื่อเผยแพร่สู่ชุมชนและสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 : ส่งเสริมการบูรณาการข้ามศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ ศิลปะ วัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชนภาคใต้ที่เน้นคุณค่าความเป็นมนุษย์ โดยเชื่อมโยงกับการจัดการศึกษา การสร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อการอนุรักษ์ สืบสาน ทำนุบำรุงรักษา รวมทั้งการเพิ่มคุณค่าด้วยการพัฒนา

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. จัดให้มี การอนุรักษ์ สืบสาน ทำนุบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต และภูมิปัญญา ในรูปแบบความร่วมมือทางวิชาการ
2. พัฒนาระบบและกลไกของการส่งเสริม และสนับสนุนให้ศิลปวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตในมหาวิทยาลัย
3. ส่งเสริม พัฒนาและจัดการอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ บนพื้นฐานศิลปะและมรดกทางวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7 : พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ โดยคำนึงถึงคุณภาพชีวิตและสุขภาวะของสมาชิกในองค์กร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. มีระบบและกลไกการบริหารจัดการองค์กรที่ยึดหลักธรรมาภิบาล บนพื้นฐานของเอกภาพเชิงระบบ ท่ามกลางเสรีภาพทางวิชาการ และพหุลักษณะพหุวัฒนธรรม
2. เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรทุกระดับภายในมหาวิทยาลัย ให้มีความเป็นอิสระทางวิชาการ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความเป็นธรรม รวมทั้งสนับสนุนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
3. มีความสำเร็จของการบริหารจัดการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์โดยคำนึงถึงความสุข คุณภาพชีวิต และสภาพแวดล้อมของผู้ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ

4. มีระบบและกลไกการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อพัฒนา โครงสร้างเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการและแรงจูงใจที่เหมาะสม รวมทั้งระบบการกำกับตรวจสอบประเมินผลงานที่ชัดเจน โปร่งใส

5. มีระบบและกลไกการแสวงหารายได้และการบริหารทางการเงิน ที่สามารถนำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ระบบและกลไกของการกำกับแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว

แผนยุทธศาสตร์ระยะยาว มหาวิทยาลัยทักษิณ(พ.ศ.2553-2567) เป็นแผนที่มองถึงแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 15 ปี ในขณะที่พลวัตและการเปลี่ยนแปลงสังคมโลก สังคมภูมิภาค และสังคมในประเทศมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างรวดเร็วมาก ดังนั้นเพื่อให้แผนการพัฒนามหาวิทยาลัยฉบับนี้แปลงสู่การปฏิบัติได้สำเร็จ จำเป็นต้องสร้างระบบและกลไก เพื่อการแปลงแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่แผนปฏิบัติการที่มีคุณภาพ สำหรับเป็นเครื่องมือสำคัญให้สภามหาวิทยาลัยทักษิณใช้กำกับการบริหารงานของคณะผู้บริหารให้มีความสอดคล้องและต่อเนื่อง โดยมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

1. แบ่งแผนระยะยาวนี้ออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

1.1 ช่วงต้น พ.ศ.2553-2557

1.2 ช่วงกลาง พ.ศ.2558-2562

1.3 ช่วงปลาย พ.ศ.2563-2567

2. เมื่อสภามหาวิทยาลัยทักษิณ ได้ให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร ดำเนินการจัดให้มี การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะ 5 ปี ในลักษณะ Rolling Plan ที่มีการทบทวนและปรับปรุงให้ทันต่อสถานการณ์ทุกปีอย่างต่อเนื่องกันไป โดยมีการคาดการณ์และมองเชิงรุกไปข้างหน้าอย่างสม่ำเสมอ

ทั้งนี้เพื่อความยืดหยุ่นต่อพลวัตและการเปลี่ยนแปลงที่มากกระทบได้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นกรอบให้ส่วนงานวิชาการและส่วนงานอื่น ได้จัดทำแผนกลยุทธ์ โดยใช้แผนยุทธศาสตร์เป็นกรอบนำเสนอสถาปนามหาวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ เมื่อสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบแล้วจึงควรนำตัวชี้วัดบางตัวของแผนกลยุทธ์ ทำคำรับรองกับอธิการบดี

3. สร้างระบบและกลไกการติดตามและประเมินตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ในแต่ละช่วงอย่างเหมาะสม เพื่อการปรับปรุงงานของมหาวิทยาลัยในทุกๆด้าน

4. ควรมีคณะกรรมการกำกับ ดูแล และติดตามทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว เพื่อการปรับปรุง และการพัฒนาแผนให้ดียิ่งขึ้น

สถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายใน

นอกจากมหาวิทยาลัยจะต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของมหาวิทยาลัยให้บรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจแล้ว ปัจจัยภายในมหาวิทยาลัยก็มีผลกระทบที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นกัน โดยมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ต้องคำนึงถึง ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ : มหาวิทยาลัยทักษิณได้เปลี่ยนรูปแบบการบริหาร จากการเป็นมหาวิทยาลัยในการควบคุมของรัฐเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่มีอิสระในการบริหารจัดการใน 3 เรื่อง คือ วิชาการ งบประมาณ และบุคลากร ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถบริหารจัดการและพัฒนาองค์กร ได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ โดยมหาวิทยาลัยได้จัดโครงสร้างองค์กรและระบบบริหารงานที่มีการจัดแบ่งส่วนงานชัดเจน ไม่ซับซ้อน นอกจากนี้ ยังเน้นหลักการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ภายใต้การดำเนินงานในรูปแบบของการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

มหาวิทยาลัยทักษิณ มีการแบ่งส่วนงานตามประกาศมหาวิทยาลัยทักษิณ เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยทักษิณ พ.ศ. 2552 ดังนี้

- 1) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
- 2) สำนักงานมหาวิทยาลัย
- 3) สำนักงานวิทยาเขต
 - 3.1) สำนักงานวิทยาเขตสงขลา
 - 3.2) สำนักงานวิทยาเขตพัทลุง
- 4) ส่วนงานวิชาการและส่วนงานอื่น
 - 4.1) ส่วนงานวิชาการ ได้แก่
 - 4.1.1 คณะศึกษาศาสตร์
 - 4.1.2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 - 4.1.3 คณะวิทยาศาสตร์
 - 4.1.4 คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา
 - 4.1.5 คณะศิลปกรรมศาสตร์
 - 4.1.6 คณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน
 - 4.1.7 คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ

4.1.8 คณะนิติศาสตร์

4.1.9 บัณฑิตวิทยาลัย

4.1.10 วิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา

4.2) ส่วนงานอื่น ได้แก่

4.2.1 สถาบันทักษิณคดีศึกษา

4.2.2 สำนักคอมพิวเตอร์

4.2.3 สำนักหอสมุด

4.2.4 สถาบันวิจัยและพัฒนา

4.2.5 สถาบันปฏิบัติการชุมชนเพื่อการศึกษาแบบบูรณาการ

4.2.6 วิทยาลัยภูมิปัญญาชุมชน

ด้านบุคลากร : ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจ คือ ทรัพยากรบุคคล ปัจจุบันบุคลากรของมหาวิทยาลัย มีจำนวนทั้งสิ้น 897 คน จำแนกตามสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของมหาวิทยาลัย และลักษณะงานดังนี้

ตารางที่ 1 : จำนวนบุคลากรของมหาวิทยาลัย ปี 2553 จำแนกตามประเภทและลักษณะงาน

ประเภท	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
พนักงานมหาวิทยาลัย	666	74.25
สายวิชาการ	339	
สายสนับสนุน	327	
ข้าราชการ	87	9.70
สายวิชาการ	41	
สายสนับสนุน	46	
ลูกจ้าง	144	16.05
ลูกจ้างของส่วนราชการ	45	
ลูกจ้างของมหาวิทยาลัย	99	
สายวิชาการ	11	
สายสนับสนุน	88	
รวม	897	100.00

ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2553

จากตารางที่ 1 ปัจจุบันบุคลากรของมหาวิทยาลัย มีจำนวนทั้งสิ้น 897 คน จำแนกตามสถานภาพ เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของมหาวิทยาลัยและลักษณะงาน คือ มีพนักงานมหาวิทยาลัยจำนวน 666 คน คิดเป็นร้อยละ 74.25 ประกอบด้วยสายวิชาการ 339 คน และสายสนับสนุน 327 คน มีข้าราชการ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 ประกอบด้วย สายวิชาการ 41 คน และสายสนับสนุน 46 คน มีลูกจ้าง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 16.05 เป็นลูกจ้างของส่วนราชการ 45 คน ลูกจ้างของมหาวิทยาลัย 99 คน ประกอบด้วยสายวิชาการ 11 คน และสายสนับสนุน 88 คน

ตารางที่ 2 : จำนวนบุคลากรสายวิชาการของมหาวิทยาลัย ปี 2553 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	28	7.16
ปริญญาโท	256	65.47
ปริญญาเอก	107	27.37
รวม	391	100.00

ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2553

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าบุคลากรสายวิชาการ จากจำนวนทั้งสิ้น 391 คน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทมากถึงร้อยละ 65.47 ในขณะที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกเพียง ร้อยละ 27.37 ซึ่งไม่เพียงพอในการขยายสาขาวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา ตามนโยบายของสภามหาวิทยาลัย โดยเฉพาะแผน ก

ตารางที่ 3 : จำนวนบุคลากรสายวิชาการของมหาวิทยาลัย ปี 2553 จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

ตำแหน่งทางวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
อาจารย์	321	82.10
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	55	14.07
รองศาสตราจารย์	15	3.83
ศาสตราจารย์	-	-
รวม	391	100.00

ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2553

จากตารางที่ 3 บุคลากรสายวิชาการ จากจำนวนทั้งสิ้น 391 คน มีตำแหน่งทางวิชาการเพียงร้อยละ 17.90 ในขณะที่ร้อยละ 81.10 ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ และไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ ระดับศาสตราจารย์เลย และขณะเดียวกันผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการส่วนใหญ่ ก็ดำรงตำแหน่งผู้บริหารด้วย ทำให้ไม่สามารถใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ในทางวิชาการได้เท่าที่ควร

ตารางที่ 4 : จำนวนบุคลากรของมหาวิทยาลัย ที่จะเกษียณอายุ ปี 2554-2565 จำแนกตามสายงาน

ปีงบประมาณ	สายวิชาการ									สายสนับสนุน			รวม
	อาจารย์			ผู้ช่วยศาสตราจารย์			รองศาสตราจารย์						
	ตรี	โท	เอก	ตรี	โท	เอก	ตรี	โท	เอก	ตรี	โท	เอก	
2554	-	3	1	-	3	-	-	-	1	1	1	1	11
2555	-	-	1	-	-	1	-	2	-	1	1	-	6
2556	-	2	-	-	3	-	-	-	2	2	4	1	14
2557	-	3	1	-	-	2	-	-	1	2	2	-	11
2558	-	-	4	-	-	-	-	1	-	-	3	-	8
2559	-	1	3	-	-	4	-	-	-	-	3	-	11
2560	-	2	1	-	2	-	-	1	2	3	3	-	14
2561	-	2	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-	6
2562	1	5	-	-	-	3	-	2	-	2	4	-	17
2563	-	2	-	-	-	-	-	1	-	4	1	-	8
2564	-	1	2	-	-	4	-	1	-	5	1	-	14
2565	-	1	3	-	-	-	-	-	-	1	1	-	6
รวม	1	22	16	-	9	15	-	8	6	22	25	2	126

จากตารางที่ 4 พบว่าโดยเฉลี่ยในระยะเวลา 12 ปี จะมีบุคลากรของมหาวิทยาลัยเกษียณอายุประมาณปีละ 10 คน โดยเฉพาะในช่วงเวลา 7 ปี ถัดจากนี้ไปจนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 บุคลากรสายวิชาการที่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาเอก และผู้มีตำแหน่งทางวิชาการเกษียณอายุ จำนวน 36 คน (ร้อยละ 22 ของระดับปริญญาเอก และร้อยละ 36 ของผู้มีตำแหน่งทางวิชาการ) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จะมีผู้เกษียณอายุเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากถึง 54 คน (ประมาณ ร้อยละ 35 ของระดับปริญญาเอก และร้อยละ 54 ของผู้มีตำแหน่งทางวิชาการ)

ตารางที่ 5 : จำนวนบุคลากรของมหาวิทยาลัย ปี 2553 จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	สายสนับสนุน	สายวิชาการ	รวม	คิดเป็นร้อยละ
ต่ำกว่า 36 ปี	281	176	457	50.95
36-45 ปี	120	122	242	26.98
46-60 ปี	99	90	189	21.07
61 ปี ขึ้นไป	6	3	9	1.00
รวม	506	391	897	100

ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2553

จากตารางที่ 5 พบว่าบุคลากรของมหาวิทยาลัยจำนวนทั้งสิ้น 897 คน มีอายุต่ำกว่า 45 ปี (อยู่ในวัยทำงาน) เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 77.93 ในขณะที่มีบุคลากร ร้อยละ 1 มีอายุมากกว่า 60 ปี (ดำรงตำแหน่งทางบริหาร)

ด้านหลักสูตร : มหาวิทยาลัยทักษิณมีหน่วยผลิตบัณฑิต รวม 9 คณะ ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา และคณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน และบัณฑิตวิทยาลัย มุ่งผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ และเป็นการปูพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในโอกาสที่เหมาะสมต่อไป

ในปีการศึกษา 2553 (ข้อมูลภาคเรียนที่ 1) มหาวิทยาลัยทักษิณ มีจำนวนหลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอนทั้งในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งสิ้น 17 หลักสูตร และจำนวนสาขาวิชารวม 80 สาขาวิชา จำแนกได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 : สาขาวิชาที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2553

สาขาทางด้าน	ระดับการศึกษา				
	ป.ตรี	ป.โท	ป.บัณฑิต	ป.เอก	รวม
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	39	16	1	2	58
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	13	5	-	-	18
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	3	1	-	-	4
รวม	55	22	1	2	80

จากตารางที่ 6 พบว่าสาขาที่เปิดสอน ส่วนใหญ่เน้นสาขาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 73.41 ในขณะที่ สาขาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพมีเพียงร้อยละ 13.43 และร้อยละ 3.16 ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสาขาขาดแคลน

ด้านการผลิตบัณฑิต : ในปีการศึกษา 2553 (ข้อมูลภาคเรียนที่ 1) มหาวิทยาลัยทักษิณ มีนิสิตเข้าใหม่จำนวน 4,604 คน แบ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 3,985 คนและระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 619 คน มีนิสิตทั้งหมด 13,707 คน แบ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 12,083 คน และระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 1,624 คน และมีผู้สำเร็จการศึกษา (รุ่นปีการศึกษา 2552) จำนวน 2,190 คน โดยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 1,846 คน และผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 344 คน

ตารางที่ 7 : สรุปจำนวนนิสิตเข้าใหม่ นิสิตทั้งหมด และผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2551-2554

เป้าหมาย / จำนวนนักศึกษา	ปี 2551		ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554
	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน
นิสิตเข้าใหม่	5,297	3,952	6,449	3,627	4,520	4,604	4,810
- ระดับปริญญาตรี	4,025	3,352	4,960	3,103	3,645	3,985	3,890
- ระดับปริญญาโท	972	506	1,167	419	775	479	735
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต	280	94	280	99	80	128	150
- ระดับปริญญาเอก	20	-	42	6	20	12	35
นิสิตทั้งหมด	12,860	10,794	16,491	11,725	14,436	13,707	14,961
- ระดับปริญญาตรี	11,089	9,276	14,000	10,150	12,831	12,083	13,341
- ระดับปริญญาโท	1,471	1,394	2,149	1,409	1,480	1,457	1,415
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต	280	94	280	133	80	128	150
- ระดับปริญญาเอก	20	30	62	33	45	39	55
จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	3,330	2,238	3,983	2,477	2,731	2,190	3,306
- ระดับปริญญาตรี	2,164	1,855	2,761	1,944	2,067	1,846	2,705
- ระดับปริญญาโท	1,046	312	922	400	504	343	439
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต	90	71	280	133	160	-	150
- ระดับปริญญาเอก	30	-	20	-	-	1	12

หมายเหตุ : ข้อมูลแผน-ผลนิสิต จากฝ่ายแผนงานและการคลัง (ไม่รวมวิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา) ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2553

ตารางที่ 8 : สรุปจำนวนนิสิตเข้าใหม่ ปีการศึกษา 2551-2554 จำแนกตามภาคที่อยู่ของนิสิต

กลุ่มสาขาวิชา	2551		2552		2553	
	ภาคใต้	ภาคอื่นๆ	ภาคใต้	ภาคอื่นๆ	ภาคใต้	ภาคอื่นๆ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	95.42	4.58	95.95	4.05	98.01	1.09
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	94.44	5.56	95.50	4.50	97.66	2.34
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	91.28	8.72	96.12	3.88	97.29	2.71

หมายเหตุ ข้อมูลจากรายงานการศึกษาข้อมูลนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2551, 2552, 2553 กองแผนงาน มหาวิทยาลัยทักษิณ

จากตารางที่ 8 พบว่าจำนวนนิสิตเข้าใหม่ในแต่ละปีการศึกษา ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ ทั้งนี้เนื่องมาจากมีปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในขณะที่เป็นนิสิตที่มาจากภาคอื่นไม่เกินร้อยละ 10 มหาวิทยาลัยควรหามาตรการ เช่น การประชาสัมพันธ์ หรือเปิดหลักสูตร หรือสาขาใหม่ๆ และมีความหลากหลาย ที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และเป็นที่สนใจของนิสิตใหม่ ทั่วทุกภาคในประเทศ เพื่อเพิ่มจำนวนนิสิตจากภาคอื่นๆ ให้ถึงร้อยละ 20

ตารางที่ 9 : สรุปจำนวนนิสิตเข้าใหม่ ปีการศึกษา 2551-2553 จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาและเพศของนิสิต

กลุ่มสาขาวิชา	2551		2552		2553	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	28.32	71.67	24.20	75.80	26.29	73.71
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	24.49	75.51	24.14	75.86	20.85	79.15
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	26.67	73.33	19.6	81.40	21.67	78.33
ภาพรวม	27.62	72.38	22.32	76.25	25.20	74.98

หมายเหตุ ข้อมูลจากรายงานการศึกษาข้อมูลนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2551, 2552, 2553 กองแผนงาน มหาวิทยาลัยทักษิณ

จากตารางที่ 9 พบว่านิสิตเข้าใหม่ในแต่ละปีการศึกษา มีจำนวนนิสิตเพศหญิง ประมาณ 3 เท่า ของนิสิตชาย และมีแนวโน้มเช่นนี้ทุก ๆ ปี ซึ่งจะส่งผลกระทบในการจัดที่พักและห้องน้ำ มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าวในระยะยาว

ตารางที่ 10 : สรุปจำนวนนิสิตเข้าใหม่ ปีการศึกษา 2551-2553 จำแนกตามการนับถือศาสนาของนิสิต

2551			2552			2553		
พุทธ	อิสลาม	อื่นๆ	พุทธ	อิสลาม	อื่นๆ	พุทธ	อิสลาม	อื่นๆ
72.09	24.02	2.89	77.86	21.24	0.90	77.33	21.10	1.57

หมายเหตุ ข้อมูลจากรายงานการศึกษาข้อมูลนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2551, 2552, 2553 กองแผนงาน มหาวิทยาลัยทักษิณ

จากตารางที่ 10 พบว่านิสิตเข้าใหม่ในแต่ละปีการศึกษา ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ เฉลี่ยร้อยละ 75.76 ในขณะที่มีนิตินับถือศาสนาอื่นๆ เฉลี่ยร้อยละ 24.24 โดยเฉพาะศาสนาอิสลาม ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการเตรียมความพร้อมรองรับในด้านต่างๆ เช่น ร้านอาหาร สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา ระเบียบในการแต่งกาย รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ขัดแย้งกับความเชื่อทางศาสนา

ตารางที่ 11 : จำนวนนิสิตเข้าใหม่ ปีการศึกษา 2551-2553 จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาและผลการเรียน

กลุ่มสาขาวิชา	2551			2552			2553		
	1.00 – 2.00	2.01 – 3.00	3.01 – 4.00	1.00 – 2.00	2.01 – 3.00	3.01 – 4.00	1.00 – 2.00	2.01 – 3.00	3.01 – 4.00
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	5.54	70.88	23.58	3.19	64.79	32.02	2.50	62.28	35.21
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	14.61	64.61	20.78	7.21	72.07	20.72	1.95	65.47	32.57
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	12.82	45.64	41.54	4.26	53.49	42.25	2.97	51.98	45.05
ภาพรวม	7.43	68.29	24.28	3.96	65.14	30.90	2.44	62.25	35.32

หมายเหตุ ข้อมูลจากรายงานการศึกษาข้อมูลนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2551, 2552, 2553 กองแผนงาน มหาวิทยาลัยทักษิณ

จากตารางที่ 11 พบว่านิสิตเข้าใหม่ในแต่ละปีการศึกษา ส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 2.01-3.00 และจำนวนนิสิตที่มีผลการเรียนในระดับ 3.00-4.00 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องมีการเตรียมความพร้อม โดยการปรับปรุงพื้นฐานด้านภาษา และวิชาพื้นฐานอีกมาก เพื่อลดปัญหานิสิตพื้นฐานอ่อน อันเนื่องมาจากผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนานิสิต ให้มีทั้งปัญญาและจริยธรรม

ตารางที่ 12 : จำนวนนิสิตออกกลางคัน ปีการศึกษา 2551-2553 จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา/คณะ	2551		2552		2553	
	พื่นสภาพ	ร้อยละ	พื่นสภาพ	ร้อยละ	พื่นสภาพ	ร้อยละ
รวม ระดับปริญญาตรี	1306	35.38	1152	29.17	371	9.60
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	975	34.80	797	27.88	253	8.70
-คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	174	27.75	207	24.97	48	6.40
-คณะศึกษาศาสตร์	170	20.29	130	17.38	56	6.93
-คณะศิลปกรรมศาสตร์	80	48.19	56	31.28	16	8.29
-คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	386	44.62	244	32.80	90	11.67
-คณะนิติศาสตร์	165	53.92	160	44.57	43	11.17
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	254	39.81	268	35.40	93	12.86
-คณะวิทยาศาสตร์	193	39.07	193	32.60	76	12.62
-คณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน	61	42.36	75	45.45	17	14.05
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	77	30.68	87	26.13	25	10.59
-คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา	77	30.68	87	26.13	25	10.59

จากตารางที่ 12 พบว่าในแต่ละปีการศึกษา มีจำนวนนิสิตพื่นสภาพมากถึง ร้อยละ 35 สาเหตุจากการไม่มารายงานตัว ไม่ชำระค่าธรรมเนียมในภาคเรียนแรก และโดยเฉพาะการมีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ จนต้องพื่นสภาพ สำหรับในปีการศึกษา 2553 นั้น มีจำนวนนิสิตพื่นสภาพ เพียงร้อยละ 9 เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากยังอยู่ในระหว่างประมวลผลการเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553

ตารางที่ 13 : คะแนนสอบเข้าของนิสิต ปีการศึกษา 2551-2553 จำแนกตามคณะ/สาขาวิชา

คณะ/สาขาวิชา	2551		2552		2553	
	สูงสุด	ต่ำสุด	สูงสุด	ต่ำสุด	สูงสุด	ต่ำสุด
คณะวิทยาศาสตร์						
สถิติ	3,759.05	3,759.05	-	-	12,703.55	9,397.95
ฟิสิกส์ประยุกต์-พลังงาน	3,796.50	3,796.50	-	-	11,268.25	11,268.25
เคมีอุตสาหกรรม	-	-	4,651.65	2,904.25	13,439.90	9,525.80
วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	4,883.65	4,092.15	4,966.10	4,255.50	12,729.95	8,408.35
วิทยาศาสตร์การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	4,307.10	3,616.85	4,479.50	3,211.00	12,098.60	9,276.85
เทคโนโลยีสารสนเทศ	4,830.35	4,177.60	4,662.35	3,676.50	13,321.05	9,382.35
ชีววิทยา	5,025.00	4,029.65	5,279.10	4,411.40	14,308.70	8,873.55
คณิตศาสตร์	5,464.15	4,089.50	5,078.75	4,122.25	13,646.25	9,510.00
วิทยาการคอมพิวเตอร์	4,808.40	4,358.90	4,717.35	4,232.85	13,667.30	7,529.60
เคมี	5,124.50	3,355.60	5,181.60	4,030.65	14,077.30	10,198.45
ฟิสิกส์	4,837.40	3,563.65	4,386.75	3,321.40	13,089.30	8,107.95
คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา						
สาธารณสุขศาสตร์	5,364.05	4,935.30	5,440.50	5,012.25	15,971.75	12,684.55
สุขศาสตร์อุตสาหกรรมและความปลอดภัย	5,106.75	4,359.55	4,970.20	4,215.55	14,243.15	9,406.25
วิทยาศาสตร์การกีฬา	4,512.05	3,273.30	4,573.05	3,113.05	13,202.85	9,460.65
คณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน						
เทคโนโลยีการเกษตร	5,364.05	4,935.30	5,440.50	5,012.25	12,911.05	8,671.15
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร	5,106.75	4,359.55	4,970.20	4,215.55	14,174.20	8,477.75
คณะนิติศาสตร์						
พื้นฐานวิทยาศาสตร์	5,855.20	4,822.55	5,752.05	4,756.75	16,999.10	10,608.80
พื้นฐานศิลปศาสตร์ รูปแบบที่ 1	5,659.25	4,848.50	5,475.25	4,912.00	17,440.00	10,575.65
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ						
การบัญชี	4,875.25	4,240.50	5,039.25	4,593.00	16,135.80	11,734.75
บริหารธุรกิจการตลาด	4,704.75	3,671.75	4,613.50	4,090.75	14,127.90	8,485.00
บริหารธุรกิจการประกอบการและการจัดการ	4,739.00	4,047.75	4,576.00	4,275.50	14,062.50	8,251.70
บริหารธุรกิจการจัดการการค้าปลีก	4,372.75	3,672.25	4,293.00	3,666.50	12,169.60	8,559.15
เศรษฐศาสตร์	5,086.75	3,940.26	5,804.75	4,337.00	16,273.30	9,748.90

ตารางที่ 13 : คะแนนสอบเข้าของนิสิต ปีการศึกษา 2551-2553 จำแนกตามคณะ/สาขาวิชา (ต่อ)

คณะ/สาขาวิชา	2551		2552		2553	
	สูงสุด	ต่ำสุด	สูงสุด	ต่ำสุด	สูงสุด	ต่ำสุด
คณะศึกษาศาสตร์						
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	5,377.00	4,425.00	5,823.50	4,584.50	16,864.45	13,520.50
การวัดและประเมินทางการศึกษา	4,788.00	3,957.00	4,980.00	4,596.50	16,393.75	13,113.10
พลศึกษา	4,475.00	3,718.50	4,764.00	4,159.00	15,450.65	11,347.40
การศึกษาปฐมวัย	5,175.00	4,751.00	5,716.00	5,085.50	16,993.20	13,456.70
สังคมศึกษา	5,475.50	4,605.00	5,596.00	5,204.00	17,642.90	15,367.65
ภาษาไทย	6,130.00	5,037.00	5,895.50	5,497.00	19,479.65	16,018.15
ภาษาอังกฤษ	6,381.50	5,024.50	6,039.00	5,438.50	18,735.70	17,599.85
จิตวิทยาการแนะแนว	5,910.00	4,477.50	5,571.00	4,965.50	17,920.45	13,341.85
คณิตศาสตร์	5,669.20	4,949.30	5,969.00	5,328.50	18,607.90	17,614.70
วิทยาศาสตร์ เคมี	5,750.20	4,587.70	5,659.30	4,886.20	19,133.60	15,822.35
วิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์	4,930.00	3,634.50	5,145.30	4,680.00	18,822.85	15,154.70
วิทยาศาสตร์ ชีววิทยา	5,519.80	4,861.80	5,824.00	5,024.50	18,582.70	17,201.50
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์						
ภาษาไทย	5,605.50	4,383.75	5,038.50	4,719.25	15,066.35	11,167.95
ภาษาอังกฤษ	6,509.50	4,510.75	6,171.75	5,108.50	18,637.90	12,995.25
ภาษามลายู	4,256.25	3,211.00	4,622.25	3,657.25	8,797.50	7,292.00
ภาษาญี่ปุ่น	5,513.50	3,793.50	5,145.00	4,675.25	16,346.75	7,876.25
ภาษาจีน	5,524.25	4,254.50	5,545.50	4,958.25	16,306.25	9,877.50
การพัฒนาชุมชน	5,385.75	4,488.25	5,235.00	4,505.75	13,676.70	9,390.25
ประวัติศาสตร์	4,837.50	4,336.00	4,924.75	4,420.50	15,843.95	8,305.80
การจัดการทรัพยากรมนุษย์	5,612.25	4,573.25	5,138.50	4,743.75	15,335.85	10,506.45
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	5,306.50	4,202.25	4,777.50	4,418.75	16,820.10	7,735.60
ภูมิศาสตร์	4,130.60	3,487.25	4,234.15	3,721.25	12,615.75	8,967.90
การปกครองท้องถิ่น	5,009.50	4,583.00	5,537.50	4,699.50	16,320.00	19,304.80

หมายเหตุ ปีการศึกษา 2551-2552 คิดบนฐาน 10,000 คะแนน ปีการศึกษา 2553 คิดบนฐาน 30,000 คะแนน

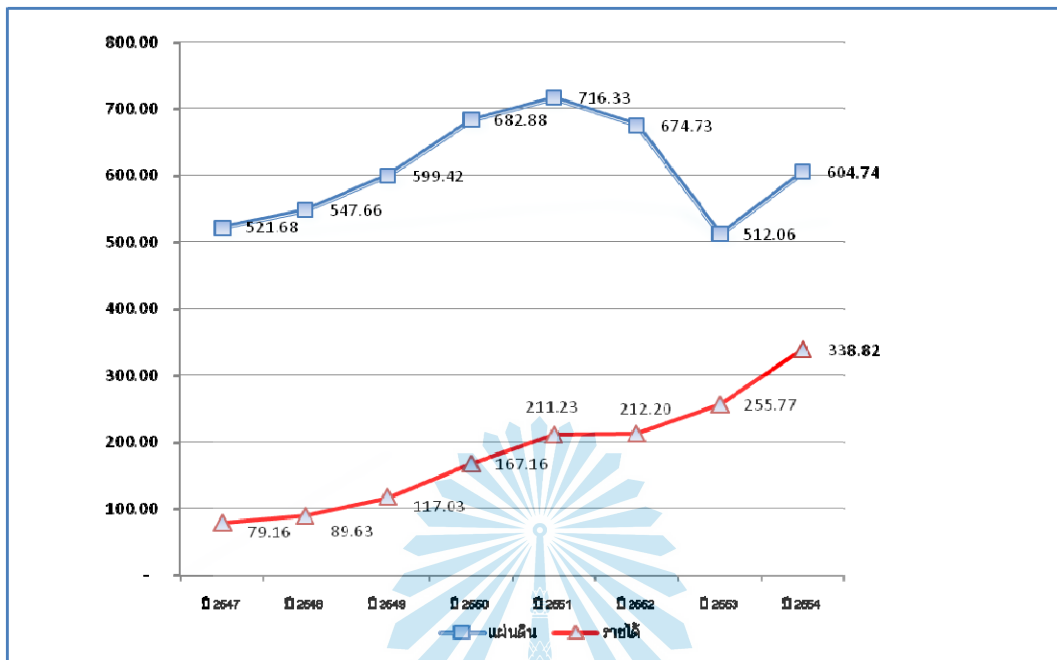
ด้านฐานะทางการเงิน : สถานภาพทางการเงินของมหาวิทยาลัย แสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมหาวิทยาลัยสามารถบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยการหากลยุทธ์เพื่อเพิ่มพูนรายได้ โดยเน้นการลงทุนและการระดมทุน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยควรปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมุ่งเน้นให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันเป็นหลักในการบริหาร บนพื้นฐานแนวคิด “รวมบริการ ประสานภารกิจ” ทั้งในส่วนของครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง บุคลากร โดยยึดหลักความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัดและมีประสิทธิภาพ

ในช่วงที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยทักษิณมีงบประมาณสำหรับการบริหารงานและการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547-2554 สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 14 : แสดงงบประมาณปี 2547 – 2554 มหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามแหล่งงบประมาณ

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	แผ่นดิน/เงินอุดหนุน จากรัฐบาล		รายได้		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
2547	521.6829	86.83	79.1558	13.17	600.8387
2548	547.6624	85.94	89.6349	14.06	637.2973
2549	599.4154	83.66	117.0327	16.34	716.4481
2550	682.8833	80.33	167.1630	19.67	850.0463
2551	716.3256	77.23	211.2304	22.77	927.5560
2552	674.7336	76.08	212.1975	23.92	886.9311
2553	512.0574	66.69	255.7659	33.31	767.8233
2554	604.7431	64.09	338.8171	35.91	943.5602

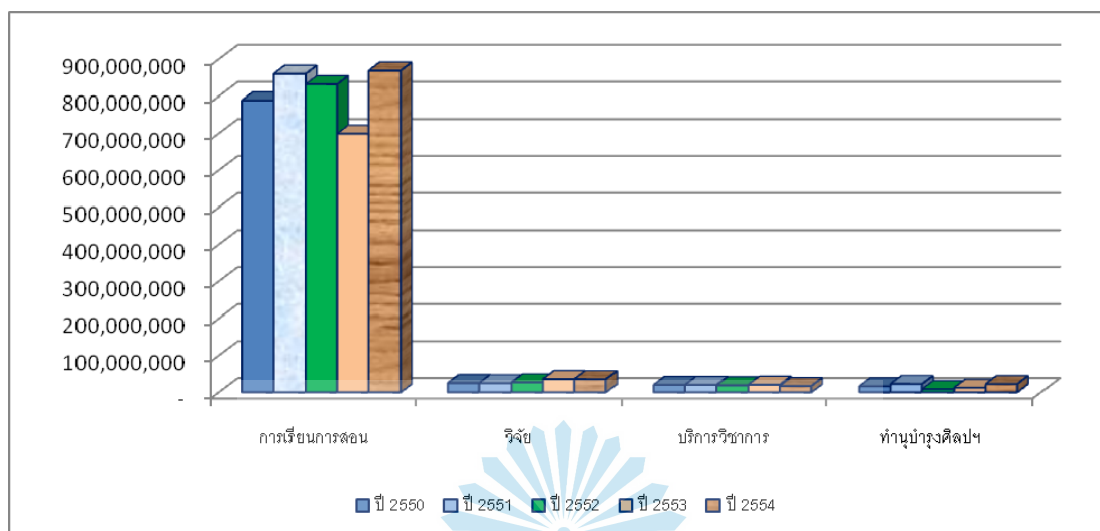
แผนภูมิ แสดงงบประมาณตั้งแต่ปีงบประมาณ 2547 – 2554 มหาวิทยาลัยทักษิณ

เงินรายได้หรือเงินนอกงบประมาณของมหาวิทยาลัย ประมาณร้อยละ 95 มาจากค่าลงทะเบียน และค่าบำรุงอื่น ๆ ของนิสิต รายได้ที่มาจากแหล่งอื่นมีเพียงประมาณร้อยละ 5 เท่านั้น ดังนั้น เพื่อรองรับ การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแสวงหาเงินรายได้จากแหล่งอื่น ทั้งในรูปของ เงินและความร่วมมือ รวมถึงการบริหารทรัพย์สินที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมกับให้มีการใช้ ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่าด้วย

สัดส่วนงบประมาณเปรียบเทียบตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550- 2554 เป็นดังนี้

ตารางที่ 15 : แสดงงบประมาณปี 2550-2554 มหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามภารกิจ

ปีงบประมาณ	จัดการเรียน การสอน	วิจัย	บริการวิชาการ	ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม	รวม
ปี 2550	788.7850	24.9547	20.0000	16.3065	850.0463
ปี 2551	860.2559	24.7783	20.0000	22.5217	927.5560
ปี 2552	832.1996	27.0823	19.0000	8.6491	886.9311
ปี 2553	699.1991	35.7763	20.4038	12.4440	767.8233
ปี 2554	868.7951	35.5196	16.8624	22.3832	943.5602

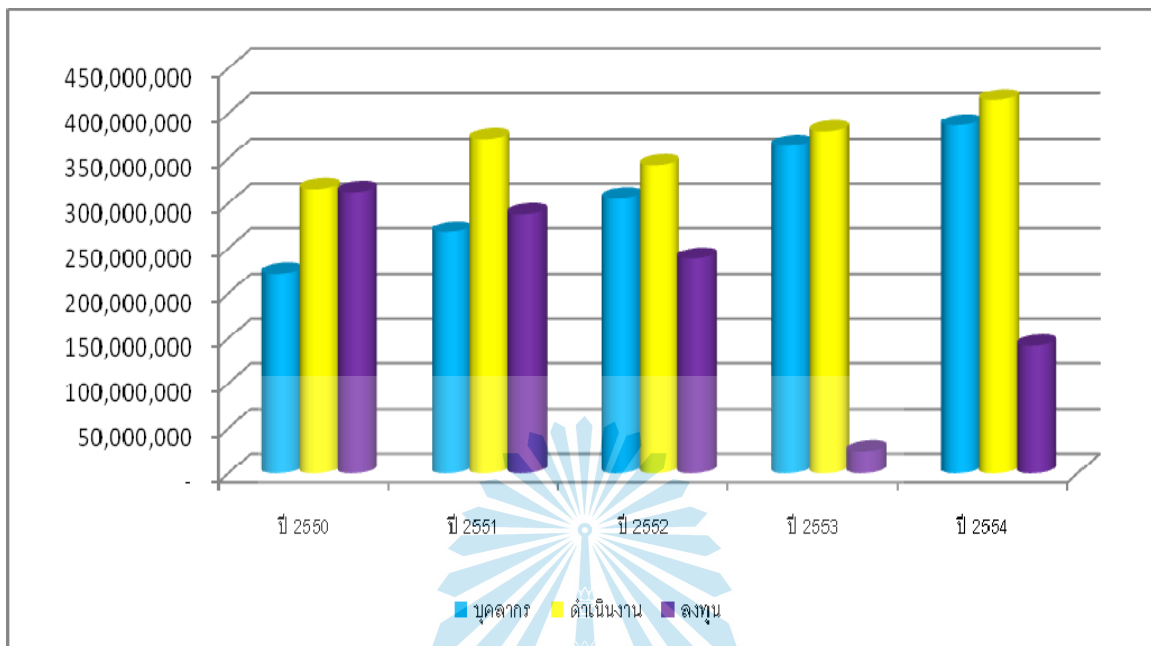
แผนภูมิ แสดงงบประมาณปี 2550-2554 จำแนกตามภารกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ

จากกราฟจะเห็นได้ว่างบประมาณเพื่อรองรับด้านการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งการบริหารจัดการและการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมของมหาวิทยาลัย เฉลี่ยร้อยละ 93 รองรับด้านการวิจัย เฉลี่ยร้อยละ 3 รองรับด้านการบริการวิชาการ เฉลี่ยร้อยละ 2 รองรับด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เฉลี่ยร้อยละ 2

สัดส่วนงบประมาณจำแนกตามประเภทงบประมาณเมื่อเปรียบเทียบกับงบบุคลากร งบดำเนินการ และงบลงทุน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550-2554 เป็นดังนี้

ตารางที่ 16 : แสดงงบประมาณปี 2550-2554 มหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามประเภทงบประมาณ

ปีงบประมาณ	งบบุคลากร	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	รวม
ปี 2550	221.9945	315.6682	312.3835	850.0463
ปี 2551	268.0502	371.4967	288.0090	927.5560
ปี 2552	305.6230	342.5742	238.7338	886.9311
ปี 2553	363.8818	379.9234	24.0180	767.8233
ปี 2554	386.4710	414.8117	142.0073	943.5602

แผนภูมิ แสดงงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. 2550-2554 จำแนกตามประเภทงบประมาณ

เมื่อพิจารณาจากกราฟจะเห็นว่าภาระงบประมาณด้านบุคลากรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่ค่อนข้างสูง ซึ่งงบประมาณประเภทบุคลากรเป็นงบประมาณที่จะต้องจัดสรรเป็นลำดับแรก รวมทั้งงบดำเนินงานก็มีความจำเป็นเพิ่มมากขึ้นด้วย เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีการขยายพื้นที่การดำเนินงานในวิทยาเขตพัทลุง จากแนวโน้มดังกล่าวส่งผลทำให้งบประมาณในเชิงยุทธศาสตร์ลดน้อยลง เพราะงบประมาณรายรับไม่ได้เพิ่มขึ้นมากนัก

ด้านกายภาพ : มหาวิทยาลัยทักษิณมีพื้นที่ดำเนินการ 2 วิทยาเขต คือ

วิทยาเขตสงขลา เป็นศูนย์รวมของกลุ่มวิชาการด้านสังคมศาสตร์ มีพื้นที่ปฏิบัติการจำนวน 2 พื้นที่ คือ

- พื้นที่ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวนประมาณ 142 ไร่ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสำนักงานวิทยาเขตสงขลา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สำนักคอมพิวเตอร์ และสำนักหอสมุด
- พื้นที่บ้านอ่าวทราย ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวนประมาณ 24 ไร่ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสถาบันทักษิณคดีศึกษา

วิทยาเขตพัทลุง เป็นศูนย์รวมของกลุ่มวิชาการด้านวิทยาศาสตร์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์ประยุกต์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีพื้นที่ปฏิบัติการ จำนวน 2 พื้นที่ ดังนี้

- พื้นที่บริเวณทุ่งลานโย ตำบลบ้านพร้าว อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง จำนวนประมาณ 3,560 ไร่ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสำนักงานมหาวิทยาลัย สำนักงานวิทยาเขตพัทลุง คณะวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา สำนักหอสมุดวิทยาเขตพัทลุง สำนักคอมพิวเตอร์ วิทยาเขตพัทลุง และสถาบันวิจัยและพัฒนา
- พื้นที่ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำนวนประมาณ 1,450 ไร่ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของวิทยาลัยภูมิปัญญาชุมชน

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis)

จุดแข็ง

1. รากฐานของมหาวิทยาลัยทักษิณ คือ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่ได้วางรากฐานทางการศึกษาไว้อย่างเข้มแข็ง เป็นสถาบันที่มีประสิทธิผลและมีความเข้มแข็งในการผลิตครูซึ่งมีความโดดเด่นในภาคใต้และเป็นที่ยอมรับของสังคม
2. บัณฑิตมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคม
3. บุคลากรมีความหลากหลายสามารถให้บริการวิชาการแก่ชุมชนแบบองค์รวมได้ รวมทั้งสามารถสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้บริการวิชาการที่นำไปสู่การแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน
4. มีสถาบันวิจัยและพัฒนาที่เป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาระบบและกลไกด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย
5. มีผลงานวิจัยจำนวนหนึ่งเป็นฐานที่สามารถพัฒนาศักยภาพด้านวิจัยให้ก้าวไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและวิจัยในบริบทภาคใต้ได้
6. มีแหล่งเรียนรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงในระดับประเทศและนานาชาติ รวมทั้งมีเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง
7. ทำเลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เอื้อต่อการพัฒนาและสร้างโอกาสในการหารายได้

จุดอ่อน

1. งบประมาณส่วนใหญ่เป็นเงินเดือน ค่าตอบแทนบุคลากรมากกว่างบประมาณเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการด้านครุภัณฑ์ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน และอัตรากำลัง ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ
2. การจัดสรรงบประมาณยังไม่สอดคล้องและสะท้อนกับสภาพจริง เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ
3. ขาดระบบและกลไกการ จัดหารายได้

4. ข้อบังคับและกฎระเบียบต่าง ๆ ยังไม่สามารถกำหนดได้ครอบคลุม และไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน
5. การบริหารงานบางเรื่องขาดหลักธรรมาภิบาล
6. ไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรที่ชัดเจน เพื่อบรรจุบุคลากรที่กำลังจะเกษียณอายุหรือบุคลากรที่มีคุณวุฒิต่ำ ในอีก 5 ปีข้างหน้า
7. ไม่มีระบบและกลไกที่ชัดเจนในการรักษาบุคลากรที่เป็นคนดี คนเก่ง ระบบการคัดเลือกหรือสรรหาบุคลากรขาดประสิทธิภาพ
8. สัดส่วนจำนวนอาจารย์ต่อนิสิตบางคณะยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้อาจารย์มีภาระงานสอนมากเกินไป จนไม่มีเวลาไปทำวิจัยหรือผลิตผลงานวิชาการ มีผลทำให้ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์และสัดส่วนของอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมีน้อย
9. การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและนโยบายบ่อยครั้ง และขาดผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพ
10. การสื่อสารภายในองค์กรและภายนอกองค์กรยังมีประสิทธิภาพต่ำ

โอกาส

1. การขาดแคลนครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอุดมศึกษา และการอาชีวศึกษา โดยเฉพาะผลกระทบที่เกิดจากนโยบายการจำกัดกำลังคนภาครัฐตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้ขาดแคลนครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างรุนแรง เกือบหนึ่งแสนอัตรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดครูด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และด้านภาษา รวมทั้งครูและคณาจารย์วิชาเฉพาะในสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่เป็นความต้องการในการพัฒนาประเทศ
2. กระบวนการผลิตครูยังไม่สามารถคัดเลือกคนดีและคนเก่งมาเป็นครู ผู้สำเร็จการศึกษารู้เนื้อหาสาระและวิธีสอน แต่ไม่สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผลตอบแทนและสวัสดิการต่ำกว่าอาชีพอื่น ๆ ขาดขวัญกำลังใจ ส่งผลต่อการขาดโอกาสความเสมอภาคและคุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียนและประชาชน

3. มีเครือข่ายความร่วมมือ เช่น การผลิตครูที่มีความเข้มแข็ง ความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้(ศอบต.) หรือมหาวิทยาลัยที่อยู่ทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซียและบริเวณเกาะสุมาตราของประเทศอินโดนีเซีย
4. มีเครือข่ายศิษย์เก่าในแต่ละคณะ หรือสาขาวิชาที่สามารถรวมตัวจัดกิจกรรมร่วมกันในกลุ่มได้อย่างเข้มแข็ง
5. ปัญหาความมั่นคงในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้อุดมศึกษาต้องเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและอาชีพ ควบคู่กับการสร้างความเข้าใจและโอกาสด้านการศึกษาของเยาวชนในพื้นที่ รวมไปถึงการพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันประกอบด้วย การพัฒนาเด็ก และเยาวชน การพัฒนาครูและบุคลากรในพื้นที่
6. ปัจจุบันความต้องการบริการสุขภาพภาคเอกชนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ประกอบกับการขยายบริการสุขภาพแก่ชาวต่างประเทศทั้งในภาครัฐและเอกชนมีแนวโน้มสูงขึ้น ทำให้ความต้องการบริการสุขภาพภาคเอกชนเพิ่มขึ้นไปอีก
7. การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ไทยยังอยู่ในระดับต่ำ จึงควรส่งเสริมให้เกิดความตื่นตัวทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการศึกษาทุกระดับและส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อสร้างองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ และผสมผสานร่วมกับจุดแข็งในสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม
8. การเปลี่ยนแปลงในด้านประชากรที่จะเกิดขึ้น ทำให้รูปแบบการศึกษามีความหลากหลายมากขึ้นในด้านหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอนและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมวัยสูงอายุทำให้ต้องเร่งพัฒนาประเทศในขณะที่ยังมีสัดส่วนของประชากรวัยแรงงานอยู่ในระดับสูง โดยเน้นการผลิตกำลังคนในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศ ซึ่งต้องมีการวางแผนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ระหว่างการอาชีวศึกษาและการอุดมศึกษาต้องมีการพิจารณาสัดส่วนการผลิตที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ
9. การเติบโตทางเศรษฐกิจและการใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลืองทำให้พลังงานสำรองในประเทศไทยเริ่มลดลงเรื่อย ๆ ซึ่งภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับพลังงานทดแทนอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพลังงานที่นำมาใช้ทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิง เช่น แก๊สโซฮอลล์ ไบโอดีเซล

และแก๊สธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (NGV) และมีโครงการรณรงค์ประหยัดพลังงานหลายโครงการ เพื่อแก้ปัญหาด้านพลังงานของประเทศ

10. ผลกระทบของโรคภัยและโรคติดต่อที่ทั่วโลกประสบอยู่เช่น โรคเอดส์ และไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 เป็นต้น ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องมีการให้ความรู้ด้านสุขภาพในเชิงป้องกันมากขึ้น
11. รัฐบาลมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา พัฒนาคูรู พัฒนาระบบการคัดเลือกเข้าสู่มหาวิทยาลัย พัฒนาหลักสูตรรวมทั้ง ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน พัฒนาทักษะในการคิด วิเคราะห์ นอกจากนี้ยังเน้นการศึกษาตลอดเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมการกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณธรรมนำความรู้อย่างแท้จริง
12. การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ทำให้เกิดความคล่องตัวในการปรับองค์กร สร้างระเบียบกฎเกณฑ์ และสร้างโอกาสในการปรับตัวเพื่อพัฒนางาน
13. หน่วยงานของภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนในการเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียนการสอน
14. การเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นสมาชิกสมาคมอาเซียน

อุปสรรค

1. นโยบายการศึกษาของภาครัฐขาดความต่อเนื่องส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาของประเทศมีความล่าช้าและไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน
2. การเปิดเสรีทางการศึกษาส่งผลต่อรูปแบบการจัดการศึกษาของประเทศ ทำให้เกิดการแข่งขันเชิงคุณภาพมากขึ้น รวมทั้งจำนวนสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเกิดใหม่มากขึ้น ทำให้เกิดการแข่งขันสูง
3. ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ทั้งด้านวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสารก่อให้เกิดค่านิยมใหม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย ลอกเลียนแบบ ทำงานไม่เป็น เป็นนักบริโภคไม่เป็นผู้ผลิต ไม่ยึดมั่นระเบียบประเพณีดั้งเดิมของเด็กและเยาวชน การดำเนินชีวิตขาดการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ และเป็นเหตุเป็นผล ไม่เคารพกฎระเบียบ ส่งผล

อย่างสำคัญต่อการพัฒนาค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน และการปรับตัวในการจัดการศึกษาเพื่อก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลง ในขณะเดียวกันสังคมไทยยังขาดภูมิคุ้มกันจากการบริโภคผ่านสื่อและเทคโนโลยี มีการรับวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย ผ่านการนำเสนอของสื่อต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญในการนำเสนอเชิงสร้างสรรค์เท่าที่ควรทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน

4. ปัญหาด้านที่ดินในวิทยาเขตพัทลุง มีผลต่อการพัฒนาของมหาวิทยาลัยและโอกาสในการหารายได้
5. เหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผลกระทบต่อการเลือกสถาบันของนิสิตในภูมิภาคอื่น

ฝ่ายแผนงานและการคลัง มหาวิทยาลัยทักษิณ ๒๒๒ ม.๒ ต.บ้านพร้าว อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง ๙๓๑๑๐
www.tsu.ac.th/planoffice โทรศัพท์ ๐ ๗๔๑๐ ๙๑๐๐ ต่อ ๗๔๐๐-๑๐ โทรสาร ๐ ๗๔๑๗ ๓๒๒๐